

Едно зелено бъдеще за Европа

Прието с направените корекции на
Конгреса на Европейската Зелена Партия
Женева, 14 октомври 2006

Съдържание

Нашата европейска перспектива	2
1. СЪСТОЯНИЕТО НА ЕС	2
2. НАШЕТО ЗЕЛЕНО ПОЛИТИЧЕСКО ВИЖДАНЕ ЗА ЕВРОПЕЙСКОТО БЪДЕЩЕ ...	4
Проект за Мир	5
Устойчиво Бъдеще	5
Укрепване на нашия европейски социален модел	6
Потребителски права и здравеопазване	6
Зелено икономическо виждане за Европа	6
Глобален участник за една по-справедлива Глобализация	7
Демокрация, разнообразие, мобилност и правото на закон	7
3. ДЕМОКРАТИЧЕН МОДЕЛ НА ЕС	7
Европейски Парламент	8
Национални Парламенти	9
Субсидиране	9
Политически партии	9
Съд	9
Пряко участие на гражданите	10
4. БЪДЕЩО РАЗШИРЯВАНЕ НА ЕС	10
5. КАК И ДАЛИ ЩЕ ПОЛУЧИМ ЕВРОПЕЙСКИ КОНСТИТУЦИОНЕН ДОГОВОР? ..	11
6. ЗЕЛЕНА ЕВРОПА	13
Европа като проект за мир	13
Създаване на Устойчиво бъдеще	14
Укрепване на европейския социален модел	16
Потребителски права и здравеопазване	18
Зелен икономически възглед за Европа:	20
Европа като действащо лице за справедлива глобализация	21
Демокрация, разнообразие и правото на закон	23
Миграция	24
Правосъдие	25
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	26

Нашата европейска перспектива

За Зелените Европа винаги е означавала нещо повече от Европейския съюз – както географски, така и политически. Още от началото на европейското координиране на Зелените Партии през 1983г., винаги сме имали Зелени Партии във и извън Европейския Съюз като наши членки. В момента Европейската Зелена Партия включва 35 партии от 31 държави. И особено във времето на глобализация екологичните и социални проблеми не започват и не свършват на границите на страните членки на ЕС. За нас, Зелените, издигането на стена и затварянето на очи пред случващото се зад граница, не е алтернатива. Ние разглеждаме ЕС като един проект за мир и приемаме, че разширяването е едно от основните средства за неговото постигане.

Увеличаващата се липса на социална справедливост, особено що се отнася до заетостта и бъдещите перспективи за младите мъже и жени, незачитането на човешките и граждански права във време на тероризъм, нарастващото влияние на организираната престъпност, ядрените проблеми, както и влошаването на екологичните критерии и, разбира се, безизходната на ниво институции в ЕС представляват, освен всичко друго, голямо безпокойство за Зелените в цяла Европа – във и извън ЕС.

За Зелените Европейският Съюз имаше и все още има една голяма цел: Да изгради, след векове на войни и конфликти, продължителен мир и сътрудничество между хората на този континент и, след векове на колонизация, да окаже положително влияние върху глобалната политика. Особено що се отнася до втория аспект, резултатите, които Зелените биха искали да видят, не са постигнати. Ето защо фокусът на този доклад е върху загрижеността и спешните мерки, които Зелените откриват на ниво Съюз, защото положението и политиката на Европейския Съюз имат решаващо влияние не само върху случващото се вътре в Европейския Съюз, но и върху развитието на другите части на Европа, както и върху други континенти.

1. СЪСТОЯНИЕТО НА ЕС

Европейският Съюз е исторически успешен. Никога в Европейската история не е имало толкова много нации, радващи се на мир за такъв дълъг период от време. В широк аспект ЕС играе положителна роля за политическото и икономическо, социално и екологично развитие в Европа. ЕС допринася за обединяването на Европа. Оказал е положително влияние чрез поощряването на мирните решения на настоящи международни конфликти. При изграждането на стабилна екологична структура на политиката, въпреки че все още има какво да се желае, ЕС стана международен предвестник на прехода към екологично устойчиво общество. Проектът за разширяване на ЕС доведе до демократично стабилизиране на европейския регион. При подпомагането на човешките права и правата на малцинствата, анти-дискриминацията и равенство между половете, ЕС избра прогресивен път. Членството в ЕС доведе до намаляване на икономическото неравенство между различните Европейски страни макар и без да бъде намерено решение по въпроса за неравенството вътре в границите на Европа.

Въпреки това, в момента ЕС като човешки и държавен проект е в политическа криза. Това стана ясно чрез резултатите от референдумите в Холандия и Франция. Понастоящем, дебата относно ЕС е доминиран от две схващания, които не са задължително противопоставящи се. От една страна има силен скептицизъм по отношение на ЕС, на липсата на демократична прозрачност, на бюрокрацията и по отношение на това, което се възприема като доминиращ нео-либеризъм в ЕС. Това е съпроводено и от страха на много хора да не загубят контрол върху собствения си живот. От друга страна, хората се надяват ЕС да защитава „Европейския Социален Модел” с високи социални, екологични, потребителски и други стандарти и да ги предпази от отрицателните ефекти на икономическата глобализация. Що се отнася до първото схващане, ЕС е отишъл доста далеч, а по отношение на второто - все още не е направено достатъчно. Но и двете схващания споделят мнението, че ЕС не се представя така както би трябвало.

Заедно със застоя по конституционния въпрос, настоящото орязване на целия бюджет на ЕС, наложено от страните членки в рамката на Финансовата Перспектива 2007-2013, показва дълбочината на кризата. ЕС е изправен пред структурни проблеми и недостатъци, които трябва да бъдат премахнати. ЕС трябва да намери нова дефиниция на ролята си в политическия контекст на засилващата се подкрепа на консервативни и дори националистически идеологии в различните страни членки.

Понастоящем ЕС плаща висока цена за годините, лишени от политическа смелост и от далновидност на политическите лидери на страните членки. Начинът на вземане на решения и разпределението на влиянието при този процес в един Съюз, състоящ се от 25 страни членки, е проблематично. Правителствата на отделните държави все още имат възможността да блокират важни решения, които биха могли да бъдат стъпка напред в интеграционния процес, който представлява напредък по отношение на околната среда, обществото и живота на гражданите. Изборът за разширяване не е съпроводен от нужното укрепване на гражданското общество, на демократичните процедури и институции. Амстердамският договор и Договорът от Ница пропуснаха съществени възможности за подобряването функционирането на ЕС.

На различните си нива ЕС се сблъсква с липса на демократичност. В някои страни държавните политици използват ЕС като изкупителна жертва за собствените си решения и политика. Важни аспекти или области на европейския процес на вземане на решения минават без демократичен контрол на национално или европейско ниво и остават изцяло в ръцете на правителствата и администрациите на страните членки. Разделението на властите между различните нива доведе до ситуацията ЕС да се опитва да направи прекалено много в някои области, а да може да направи твърде малко в други. Резултатите от референдумите показаха, че голяма част от европейското население не се отъждествява с политиката, следвана в името на ЕС. В очите на много европейски граждани ЕС, както и много държавни правителства, е избрал път на съперничество вместо на сътрудничество, което доведе до отчуждаване от положителните елементи на европейския интеграционен процес. Твърде много европейски граждани имат впечатлението, че не могат да влияят върху случващото се в ЕС, а в същото време силни икономически лобита имат директно участие при вземането на решения.

В своята структура и функциониране, ЕС симпатизира и инвестира в модел за развитие на базата на конкуренция, определяна от пазара, вместо да съдейства на Европейския Модел на солидарност. Контрастът между „твърдия закон” за монетарни правила от една страна и

„мекия закон” за отворен метод на координация в социалната политика е несъстоятелен. Ако Европейският проект иска да се наложи пред гражданите, този труднорешим проблем трябва да бъде преодолян.

Обезпокояващи са аргументите, които увеличаваща се група политици използват в спора за разширяване. Не е възможно да се иска мащабно разширяване, а в същото време да не се инвестира нужните средства. Да се счита, че солидарността може да бъде отложена или отхвърлена, е опасна стратегия, която би могла да доведе до краткосрочни (национални) политически привилегии, но може и да има висока политическа цена в дългосрочен план, например когато се отнася до въпроси за сигурността. Еднакво важно е за ЕС внимателно да разгледа и печелившите и губещите страни на съвременните политики (например Общата Аграрна Политика) и да коригира тези процедури или правила, които водят до деформиране на механизмите на солидарност сред страните членки на ЕС.

Кризата на Европейския проект може да бъде причинена, до голяма степен, от по-фундаментални проблеми на глобализацията. Начинът, по който е организиран процесът на глобализация, води до дълбоко вкоренен страх у гражданите. Социалната увереност се изпарява, заедно с гражданското доверие към институциите. Основният процес на икономическа глобализация се нуждае от по-ясен политически отговор. Повечето политици като че ли не са способни да убедят гражданите си във важността на ЕС по този проблем. В очите на много, ЕС е движещата сила на негативен процес на глобализация, вместо да е решение на много от проблемите, с които гражданите се сблъскват. Това стана ясно, например по време на дискусиата за неолибералната „Директива Болкешайн”, за директивата за пристанищните услуги, за директивата за работното време, за натиска от страна на Комисията пазарът да се отвори за генно-модифицирани организми.

По принцип резултатите от неустойчивия начин на живот вече не могат да бъдат игнорирани или „експортирани” към другата част на света или към бъдещите поколения. Досега богатите страни в (западна) Европа успяваха да не допускат негативните странични ефекти на глобализацията „в дома си”. Това вече не е така. Единствено изборът за справедливост към околната среда може да отвори вратата за едно по-безопасно и честно бъдеще. Това означава, че същите тези европейски страни ще трябва драстично да намалят влиянието си върху околната среда като предварително условие за справедливо и устойчиво развитие на другите части от света.

2. НАШЕТО ЗЕЛЕНО ПОЛИТИЧЕСКО ВИЖДАНЕ ЗА ЕВРОПЕЙСКОТО БЪДЕЩЕ

Ние се нуждаем от политически и икономически добре интегриран ЕС като необходим играч в ключовите политически области и ключовите „зелени” цели. Ние искаме тези области да бъдат ясно дефинирани. И също така искаме да бъдем сигурни, че ефикасни, прозрачни и демократични структури за вземане на решения съществуват за постигането на тези цели. Освен това, има и области, в които решенията могат да бъдат взимани най-добре на национално, регионално или местно ниво.

За нас, Зелените, ЕС е проект за мир и международно действащо лице за мир и човешки права. ЕС трябва да поеме ангажимент за устойчиво бъдеще. ЕС трябва да защитава нашия европейски социален модел. ЕС трябва да повиши потребителските права и здравеопазването. Икономическият стремеж на ЕС трябва да бъде инспириран от едно зелено икономическо схващане, базирано на реструктуриране на икономиката чрез екологични и социални принципи. ЕС трябва да преосмисли икономическите си цели, така че опазването на природата и общото благо да имат приоритет пред личните интереси. ЕС трябва да се превърне в глобалното действащо лице за справедлива глобализация. ЕС трябва да се основава на демокрация, разнообразие, равенство на всички нива и правото на закон.

Проект за Мир

Мирът в ЕС се е превърнал в „нормално” състояние, което е исторически успех за ЕС. Настоящото разширяване и европейското обединение утвърждават ролята на ЕС на гарант за мир. Освен това ЕС трябва да предприеме нова политика по отношение на съседните държави, така че да изпълни задължението си да изгради стабилна база за обща сигурност с всичките тези държави, които няма да се присъединят към ЕС. Солидарността, изразена чрез по-силни и ефективни демократични институции, е съществена, ако искаме мир, справедливост и сигурност за сегашните и бъдещи поколения. Международното общество също очаква Европа да играе глобална роля за мир и човешки права. Еднополюсен свят с една страна като „шериф” не е безопасен свят, нито пък е свят на многополюсни конфликти. Европейските страни трябва да се обединят, за да се постигне успех на базата на мултилатеризъм, като на преден план излизат превенцията, разоръжаването и решаването на конфликтите по мирен път.

Устойчиво Бъдеще

Макар и далеч от това да бъде перфектно, създаването на относително високи екологични стандарти е един от успехите на ЕС. ЕС трябва да бъде мястото, където едно устойчиво светло бъдеще придобива вид. От ЕС зависи да вземе систематично зелени решения по проблеми, засягащи околната среда, енергията, транспорта, земеделието, потребителски и научни въпроси. Зелената политика също е икономическа иновация и създава работни места както и икономически възможности. Да се инвестира в екологичната устойчивост означава да се инвестира в справедливостта и сигурността. Поради това ние се нуждаем от амбициозни политически цели и инструменти за ограничаване на промяната в климата, за създаване на устойчива транспортна структура, за запазване на биоразнообразието, за развитие на устойчиво земеделие, което взима предвид зелените глобални перспективи, и за подкрепа на изследователска политика, която се стреми към по-устойчиво развитие.

Укрепване на нашия европейски социален модел

Повечето европейци подкрепят европейската социална традиция, която високо цени социалната справедливост, държавните служби, равенството между половете, трудовите и потребителски права, здравеопазването и опазването на околната среда. В свят на нарастваща конкуренция съхранението на тази традиция вече не може да бъде постигнато само на национално ниво. За да защитим тази традиция и за да я превърнем в един общ европейски социален модел, ние ще трябва да се учим от опита на различните националности. Силата на ЕС ще бъде необходима, за да балансира нуждата от увеличаващи се иновации, ефективност и конкурентоспособност с ценностите на европейския социален модел. Ние не искаме нито да изолираме Европа от останалия свят, нито да упражняваме и налагаме такъв начин на живот, който да е в огромна тежест на планетата. Следователно, справянето с екологичното предизвикателство е въпрос на социална справедливост както в нашите собствени общества така и по света.

Потребителски права и здравеопазване

Без значение дали става дума за птичи грип или диоксин, в кризисни моменти потребителите очакват ЕС да изиграе роля за опазването на техните права и средства за препитание. Гарантиране потребителските права в един отворен пазар също е важно, например когато потребителите искат здравословна храна без генетично-модифицирани организми. ЕС е крайно необходимо средство за защита на потребителите и здравето – роля, която страните членки по отделно вече не могат да изпълняват ефективно. Предпазните мерки трябва да бъдат приложени по цялата хранителна верига и да бъдат установени ясни правила на отговорност по отношение на ГМО. Една истинска европейска политика по всички споменати тук въпроси ще изисква здравомислеща ръководна сила, която да се противопостави на натиска на международните корпорации и правителство при необходимост и която да сътрудничи с развиващите се страни с оглед промяна на правилата в международните органи.

Зелено икономическо виждане за Европа

Конкурентноспособността трябва да бъде определена съобразно принципите на общия интерес, в частност с опазването на околната среда и социалното единство. За Зелените, споделяният успех в изпълнение на общите интереси и по-специално на опазването на околната среда и социалното единствено стои пред конкуренцията и конкурентноспособността.

Основен Зелен фокус на нашата икономическа политика е стратегията ни за намаляване на зависимостта от природните горива, в частност зависимостта от петрол, и за гарантиране на безядрена енергийна система. Ние преследваме новаторски път, който обединява енергийна ефективност, пестене на енергия и разработването на възобновяеми енергии. За Зелените постепенното преустановяване на граждански и военни ядрени технологии е от първостепенно значение. За да разрешим проблема с електропроизводството, ние трябва

да променим начина си на живот и модела си на потребление. ЕС трябва да изиграе по-активна роля в тази политическа област. С един пазар и Еврото като обща валута в по-голяма част от страните членки, необходимо е по-здраво Европейско икономическо сътрудничество и нито екологичната устойчивост, нито социалното единство могат да се постигнат без него. Премахването на вредната данъчна конкуренция е част от тази задача.

Глобален участник за една по-справедлива Глобализация

Ние се нуждаем от ЕС като един силен глобален участник, който да спомага за глобализация, базирана на солидарност и която да е екологично устойчива. Зелените са за честна търговия. Ние подкрепяме въвеждането на данъци от типа Тобин на европейско ниво. Искаме ЕС да си сътрудничи с развиващите се страни и с появяващите се сили при въвеждането на устойчиво развитие с участието на гражданското общество. Глобализацията на паричните потоци изисква и глобализация на демократичната политика. Това означава една по-важна роля за ООН, международното право на закон и подкрепата на международното правосъдие.

Демокрация, разнообразие, мобилност и правото на закон

Няма съмнение, че Европейският съюз има още какво да подобрява що се отнася до демократичните процедури. Въпреки това, ЕС е играл и продължава да играе важна роля в опазването и развитието на демократични процедури и институции както и засилването на правата на жените в своите страни членки. Този положителен ефект се отнася и за старите и за новите страни членки. Европейският Съд, Хартата на основните права, Европейският Омбудсман и процедурата за жалби са важни инструменти за гражданите с цел зачитане на правата им. Историческите, културните, етническите и езиковите малцинства трябва да бъдат признати от страните членки на ЕС. ЕС също трябва да координира страните си членки в борбата за човешки права, и най-вече при борбата с расизма, хомофобията, ксенофобията, дискриминацията по отношение на по-възрастните, антиислямизма и антисемитизма, така както и при гарантирането на хуманитарните стандарти за бежанците, при правилата относно интеграцията на емигрантите и при правото на закон в борбата с международния тероризъм и организираната престъпност. Специално внимание трябва да се обърне на ромите, които, де факто или по закон, представляват обект на дискриминация в някои части на Европа.

3. ДЕМОКРАТИЧЕН МОДЕЛ НА ЕС

Европа трябва да преосмисли демокрацията в многонационалния контекст, като съюзът се разглежда като съществуваща единица, в която върховната власт се поделя и в която се смесват елементи от международни организации и интегрирана система. Съюзът

упражнява директно правата, които са му възложени, но все още не се признава от гражданите като пълноправно демократичен. Европейският Конституционен Договор даде само частични отговори на въпроса за липсата на демокрация в Съюза и ние трябва да продължаваме да се стремим към създаването на стабилна демократична рамка на ЕС.

Общата цел на конституциите на всички страни членки е да свърже упражняването на каквато и да е власт с гарантираните основни и граждански права, с демократичната законност, с разделението на властта между законодателните, изпълнителните и съдебните органи на правителствата, с разделението между религия и държава, с обществения характер на законността, с парламентарния и правителствен съдебен контрол върху всички действия, и с опазването на правото на закон. Всички тези учредителни принципи на демократичния регламент трябва да могат да бъдат установени също и на ниво ЕС. Те не могат да бъдат изпълнени чрез система на вземането на решения, базирана на вътрешно правителствено сътрудничество.

Нуждаем се от амбициозен и съгласуван конституционен договор. Освен Хартата на основните права, ние Зелените се фокусираме и върху силни парламентарни права, върху субсидиране, върху съдебни гаранции, върху гражданска инициатива и Европейски референдуми като ядро на новия конституционен ред, към който се стремим. Ние Зелените отново акцентираме върху ангажираността ни за засилване на парламентарната демокрация, прозрачност и право на закон, здраво закотвени основни права, гражданска инициатива и европейски референдуми като ядро на бъдещото конституционно установяване.

Европейски Парламент

Както в началото беше предложено от Конвенцията, всичките закони на ЕС трябва да бъдат приети публично от Европейския Парламент и Комисията по правни въпроси. По отношение на Общата Външна политика и Политиката на сигурност, ЕП би трябвало да има силата да дава задължителни насоки и да участва в разпределението на бюджета. Ролята на Европейския Парламент трябва да бъде засилена при преговорите и приемането на Международни Договори. Като представител на законодателството, Европейският Парламент трябва да има, заедно с Комисията, правото на инициатива що се отнася до европейското законодателство. С цел да се изключи възможността индивидуалните страни членки непрестанно да блокират Съюза чрез вето, Съветът по правни въпроси трябва да реши всички проблеми на общото законодателство с квалифициран мажоритарен вот.

ЕП и Законодателният Съвет имат равни права при контролирането дейността на изпълнителните власти на Комисията. Срокът за действие на Комисията трябва да бъде обвързан със законодателния период на Европейския Парламент. Президентът на Комисията трябва да бъде избран от Европейския Парламент и одобрен от Европейския Съвет. Комисията, включваща в себе си външния министър и всичките членове, трябва да бъде отговорна пред Европейския Парламент. Президентът на Комисията трябва да има пълна власт по отношение на своите колеги.

Национални Парламенти

Националните парламенти трябва да играят силна и активна роля в политическия живот на ЕС. Тяхната успешна обвързаност по време на целия законодателен процес на ЕС е ключът към една по-голяма прозрачност и по-широко публично одобрение от страна на гражданите. Успешното обвързване не трябва да бъде ограничено само до политически контрол на действията на техните правителства на европейската сцена. Те би трябвало да играят активна роля при изпълнението на принципа на субсидиране. Тяхната европейска роля трябва да започва с ранни анализи и мнения и, в случай на директива, да завършва с изработено и съобразено времево пренасяне на национално ниво. Освен това те трябва да участват в Народните Събрания като предлагат подобрения при всяка важна конституционна поправка.

Субсидиране

Демокрацията в ЕС се проявява на различни нива: градове и общини; региони; страни членки и общия Съюз. Субсидирането е основна ценност на Европейския Съюз. Но европейските Зелени предупреждават за сегашната тенденция концепцията за субсидиране да бъде отъждествена с концепцията за генерална ре-национализация. Законодателството на ЕС трябва да бъде в пълно съответствие с принципа за субсидиране. Поради своята същност Законодателният Съвет, като парламент на държавите, трябва да има специалната политическа отговорност да защити субсидирането. Съдът е компетентен да се произнесе по жалбите, оспорващи изпълнението на принципа за субсидиране или по конфликти относно компетенциите на институциите на ЕС, страните членки и институционално признатите региони на страните членки.

Политически партии

Европейските партии трябва да играят важна роля при развитието на европейската политическа интеграция. Ние Зелените сме за транснационалните листи. 10% от местата в Европейския Парламент трябва да бъдат определени за пан-европейските листи. Така на Европейските избори всеки гражданин пуска две бюлетини, една за национална партия и една за европейска партия. Европейските партии могат да решат да предложат първия кандидат от техните листи за Президентство на комисията. Това би увеличило залога на европейските избори.

Съд

Европейският съд трябва да бъде и конституционен съд на Съюза. Пълното прилагане на закона на Съюза, включително и човешките права, трябва да бъде предмет на юрисдикцията му. Възможността за повторно обръщане към Съда трябва да бъде значително подобро, за да се включат както гражданите, чиито права са нарушени, така и съвместни акции на екологични и социални НПО. Всичките действия в рамките на договорите трябва да бъдат обект на юрисдикцията му. Всички членове на Европейския съд трябва да бъдат одобрени от ЕП след изслушване.

Пряко участие на гражданите

Участието на европейските граждани в процеса на взимане на решения трябва да бъде гарантирано чрез включването на инициатива за граждански права, а така също и Европейски референдум. Проект за закон със събрани поне един милион подписа от няколко страни членки, може да бъде изпратен до Комисията, така че да получи законодателна инициатива, при условие че последният е съвместим с Конституцията и, в частност, с Хартата на основните права. Тази гражданска инициатива няма да засегне правото на инициатива на Европейския парламент и Комисията, но ще наложи и на двете институции да действат или в случай, че решат да не удовлетворят исканията от петицията чрез квалифицирано мнозинство, да обяснят публично причините без каквото и да е неоснователно закъснение.

4. БЪДЕЩО РАЗШИРЯВАНЕ НА ЕС

Разширяването на ЕС от първоначалните 6 до сегашните 25 страни беше успешно – въпреки това без разрешаване на сегашната конституционна криза на ЕС, бъдещо разширяване, освен България и Румъния, няма да бъде възможно, дори и само заради законовите пречки, поставени от Договора от Ница.

ЕС се придържа към поетите ангажименти към Хърватско и Турция. Приветстваме началото на преговорите за членство с тези две страни. Ние винаги ясно сме заявявали кои според нас са недостатъците в реформите на тези две страни и със сигурност ще продължим да бъдем надеждни, но взискателни техни поддръжници. Процесът по преговорите за присъединяване по своята природа е отворен, а целта е членството. Както в миналото бихме приветствали решения от Швейцария, Норвегия и Исландия да се присъединят.

Европейската перспектива за Западните Балкани трябва да бъде запазена почтена: стабилизацията и мирът на Балканите трябва да остане ключов приоритет за ЕС в следващите години. Затова искаме ЕС да изгради обща стратегия за региона. Нивото на регионално сътрудничество между страните от Западните Балкани е важен показател за тяхната готовност за членство в ЕС, но в края на краищата всяка страна трябва да бъде

оценена по собствените ѝ заслуги и присъединяването ѝ да бъде договорено по индивидуален график.

Днес, възможното начало на преговори за присъединяване с Украйна и дори с други Източноевропейски страни е далеч отвъд историческия хоризонт. Остава да се разбере дали това ще се промени през следващите 25 години. Има Европейска перспектива за Украйна, Беларус и Молдова. Перспективата за тези страни обаче по отношение на времето ще се проточи и зависи от съществения прогрес на институционалните реформи на ЕС. Междувременно ЕС не трябва да има колебания по отношение заздравяването на връзките с тези страни.

За Зелените критериите заложи през 1993 в Копенхаген са основния еталон за готовност, на който и да е кандидат за влизане в ЕС. Тези критерии не подлежат на договаряне.

5. КАК И ДАЛИ ЩЕ ПОЛУЧИМ ЕВРОПЕЙСКИ КОНСТИТУЦИОНЕН ДОГОВОР?

Ние Зелените сме убедени, че Европейският Съюз, повече от всякога се нуждае от конституционно установяване, което да заздравя парламентарната демокрация, прозрачността и правото на закон, да затвърди основните права, да доразвие гражданството и да увеличи възможността на Съюза да действа ефективно както в границите си, така и извън тях.

От наша гледна точка Европейският Съюз трябва отново да започне конституционния процес – заедно с радикални подобрения на политическото си представяне. Демократизацията и по-нататъшните стъпки с цел установяване на европейски конституционен договор трябва да вървят ръка за ръка с промяна на политическата ориентация на Съюза, която да бъде постигната чрез приемането на политически инициативи и правила, които адекватно да отговарят на страховете и нуждите на населението. Това означава да се разглеждат, освен другите проблеми, и проблемите, които хората срещат в социалната, икономическата, енергийната и екологичната сфера. Съюзът може да получи по-широко одобрение единствено, ако гражданите считат, че ЕС не само се фокусира върху създаването на единен пазар, но и действа като най-подходящия инструмент, който да отговаря на сегашните предизвикателства.

По време на настоящия процес по ратификация, стана ясно, че съществени части от Конституцията всъщност не са спорни. Хартата на Основните Права, повечето от първата част и редица нововъведения от третата част на Конституцията, бяха посрещнати с малка доза критика или дори без такава по време на ратификацията. Освен това, нужно е да се постигне консенсус по отношение на определени подобрения като например засилването на гражданските инициативи, въвеждането на европейски референдум, коригирането на противоречието между социалните обекти.

Ние не вярваме в решението, наскоро предложено от Консервативната и Социалдемократична партия да се добави протокол за всяка страна, която е отхвърлила Конституцията, предполагайки, че това би спомогнало превъзможването на безизходицата, породена от отрицателните референдуми във Франция и Холандия. Конституционна криза

от подобен мащаб не може да бъде превъзможната използвайки прецедентите с решението за преодоляване отрицателните референдуми в Дания и/или в Ирландия в миналото.

Едновременно с това, ние отхвърляме всички предложения договорът от Ница да продължи да действа като бъде адаптиран с цел да се приложи в случай, че преговорите за присъединяване с Хърватско и други Балкански страни приключат.

Зелените са убедени, че ще се нуждаем от нова Конвенция, за да преодолеем сегашните пречки. Подобна Конвенция трябва да бъде изградена на основите, поставени в Първата Конвенция. Затова отхвърляме всеки опит за повторно започване на преговори, отнасящи се до нов договор от самото начало.

Ние смятаме, че Конституционният договор такъв какъвто е, трябва и може да бъде подобрен. Конвенцията трябва да получи ясен мандат, който да включва частта за политиките (част III) от Конституцията и ясното очертаване на разликата между ревизионните клаузи за Конституцията (най-общо I, II и IV част) и Договорът (най-общо III част). Новата Конвенция може да бъде пусната в действие след изборите във Франция и под президентството на Германия. Част от резултатите на процеса трябва да бъде една силна политическа обвързаност да се използват всичките възможности на новата Конвенция с цел значително подобрене на социалната сфера. Представители на гражданското общество също трябва да бъдат включени в работата по новата Конвенция. Конституционната част може да бъде озаглавена „конституция”, единствено ако е кратка и разбираема, ако съдържа задължителни основни права и ако въвежда демократичен модел.

Конституционният закон, подобрен както ние предлагаме, т.е. първоначалния конституционен резултат от работата на Конвенцията, трябва да бъде ратифициран в пан-европейски референдум чрез двойно мнозинство успоредно с предстоящите през 2009 европейски избори. Точните виждания по въпроса трябва да бъдат определени през втората половина на 2008г. от новата Конвенция и Съвета на Европа. Зелените ще проведат кампании из целия ЕС по повод на този референдум.

Убедени сме, че това предложение, подканящо гражданите на Европа да намерят изход от ситуацията, е най-добрият начин за преодоляване на европейската конституционна криза. Едно общо конституционно решение, което включва не само политическите институции на ЕС, но и европейската общественост и всеки един гражданин е адекватен отговор на тясно националистичното поведение и разделянето на нациите. Ние силно вярваме, че по-малко радикална мярка няма да заработи и че европейските граждани, когато бъдат призовани да поемат историята на континента в свои ръце, ще допринесат за развитието на Европа напред. В този контекст бихме приветствали политически инициативи, които да съдействат за структурно подобрене сътрудничество с цел ускоряване на европейския интеграционен процес. В този контекст бихме искали да подчертаем обаче, че формите на подобрене сътрудничество ще трябва да съдействат за постигането на целите на Съюза, да защитават неговите интереси и да засилват процеса на интеграция, да бъдат постоянно отворени за всички страни членки. Освен това бихме искали ясно да подчертаем, че тези възможни форми на сътрудничество не трябва да са в ущърб на усилията, положени за навременното създаване на конституция на Европа.

6. ЗЕЛЕНА ЕВРОПА

За да подобри представянето на ЕС, за да изгради ново доверие в европейските институции и за да отговори по-добре на изискванията на европейските граждани, ЕС трябва да оцени и където е необходимо, да пренасочи своите основни политики. Приемането на зелена ориентация ще помогне на ЕС да действа в съответствие с реалните нужди и очаквания на гражданите. Европейските зелени предлагат „зелена” стратегия, водена от нашето виждане за бъдещето на Европа.

В противовес на гласовете на Зелените, план-бюджетът на ЕС за 2007 – 2013 беше приет в Европейския парламент. Вместо инвестиране в човешките ресурси и науката, за да може Европа да стане най-образован регион в света, повечето разходи са все още насочени към селското стопанство и структурните фондове. Ние, като зелени, трябва да разработим дългосрочна стратегия за устойчиво планиране на бюджет, ориентиран в бъдещето.

Европа като проект за мир

ЕС беше изграден върху проект за мир, общ за всички европейски страни. Той трябва да остане такъв и в бъдеще. Ужасите на Втората Световна война научиха европейците да възприемат използването на силата не като самодоказване, а като провал. Европейският Съюз е доста успешен опит да се замени закона на силния със силата на закона. Да се разрешават конфликтите не със заплаха и насилие, а чрез правила, преговори и правосъдие. Затова повечето европейци са горещи поддръжници на многонационални организации, такива като Обединените Нации и Международния Трибунал. Те са против военната сила, когато мирните начини за разрешаването на конфликти все още не са изчерпани. За съжаление, гражданите на ЕС са по-единодушни от техните политици. Поради несъгласия между правителствата, ЕС доста често отсъства от световната сцена.

Европейските Зелени не приемат с охота тези парализиращи разделения. Недостатъците и грешките на външната политика на Америка при справянето с днешните заплахи за сигурността, такива като тероризъм, разпространението на оръжия за масово унищожение, губещи държави, организирана престъпност и промените в климата – всички те са прекалено очевидни. ЕС, който включва в себе си и упражнява по-широка концепция относно сигурността, трябва да поеме по-глобална отговорност. Дейностите, които събират европейските страни, трябва да се превърнат във външната сила на ЕС: дипломация, културен диалог, честна търговия, помощно развитие и поощряване на международното право. Европа трябва да се превърне в зона без ядрено оръжие.

Ролята на Европа, която е помогнала за създаването и е подкрепила положителни институционални промени в Северна Ирландия, Шотландия, Уелс, Каталуния и земята на Баските, трябва да бъде засилена, за да може да помогне при разрешаването на конфликти

в страните членки, особено когато те засягат защита на малцинствата и нации без държавни територии и следователно да спомогне за изграждането на мирно бъдеще.

Има подкрепа от страна на европейските граждани за една по-интегрирана външна политика и политика на сигурност. Европа има нужда от министър на външните работи, предвиден в Конституцията, но също се нуждае и от това да се премахне ветото. Като стъпка напред към по-ефективно вземане на решения, Съветът на Министрите трябва чрез квалифицират мажоритарен вот да избира измежду предложенията, направени от министъра на Външни работи на ЕС. Едновременно с това, отговорността на министъра на ЕС към Европейския Парламент трябва да бъде разширена. ЕП трябва да има възможността да формулира задължителни насоки относно проблеми във външната политика и реална власт при контролирането на външните европейски политики. Винаги когато ЕС има обща позиция по даден проблем, министърът на ЕС трябва да защити тази позиция пред Съвета за сигурност към ООН. В крайна сметка, ЕС трябва да има свое постоянно място в Съвета за сигурност.

Дори като цивилна сила, ЕС се нуждае от собствени военни средства. Те са последното решение, когато предотвратяване на конфликти и справянето с граждански кризи са се провалили. ЕС не бива повече да зависи от НАТО за опазването на мира на европейския континент, включително и на Западните Балкани. Това не изисква повече военни инвестиции, а по-добро сътрудничество, ясно разпределение на задачите и интеграция на военни способности. Ядрени, химични и биологични оръжия обаче никога не могат да бъдат част от военните инструменти на ЕС. Съвременните ядрени, химични и биологични оръжия трябва да бъдат забранени.

ЕС трябва да поеме инициативата за глобално обезоръжаване като започне с преговори за премахването на всякакъв вид оръжия за масово унищожение от собствената си територия и за постепенното превръщане на военните разходи и производството им в социално полезни и екологично устойчиви.

Военните намеси трябва винаги да бъдат съгласувани с Хартата на ООН с цел да се постигне мир, а не за да се гарантират нефтени доставки и други подобни. Европейският Съд трябва да има юрисдикция върху европейската външна политика и политиката за сигурността. Военните операции трябва да получат одобрение от Европейския парламент и парламентите на страните, участващи в операцията, както и мандат от ООН. По никакъв начин военните сили на ЕС не трябва да бъдат използвани срещу бегълци или като вътрешна полицейска сила. ЕС се оттегля от износа на оръжия, за да допринесе за мира и обезоръжаването и затова като първа стъпка Кодексът на европейския съюз за поведение при износ на оръжие трябва да бъде законово задължителен, а договорът за търговия с оръжие трябва да се промени. ЕС подкрепя една Европа без ядрени оръжия и забраната на такива като цяло. Общата външна политика на ЕС и политиката за сигурност не трябва да поражда страх у съседните страни или у гражданите си, а трябва да спомага за изграждането на взаимно доверие.

Създаване на Устойчиво бъдеще

Подобряването на опазването на околната среда и ресурсовата база е една от най-важните задачи за европейските политически лидери. Това е също и една от основните дейности, които гражданите на Европейския Съюз очакват от него. Проучвания на Евробарометър показват, че повече от две трети от гражданите искат тези, които вземат решенията, да придават еднаква тежест на околната среда, икономическите и социалните политики.

Въпреки, че има подобрения в някои области, като цяло натискът върху околната среда се увеличава. Използването на природните ресурси в цял свят възлиза на около 20% от това, което планетата може да произведе. Среднестатистическият гражданин на ЕС (с 25 държави) използва два пъти повече ресурси от среднестатистическия световен такъв.

Очевидно, това е неустойчиво. Ние трябва да намалим влиянието върху околната среда от производството и консумацията ни до устойчиви нива, в противен случай бъдещите поколения ще трябва да плащат висока цена. Консумацията ни на ресурси и екологични услуги трябва да бъдат справедливо разпределени, алтернативата е нарастващ конфликт относно намаляващите ресурси.

ЕС доведе до определени подобрения в опазването на околната среда във всяка от страните си членки. В някои страни мерките по опазване на околната среда дойдоха главно от ЕС. В други с по-високи стандарти, той има тенденция да намали тези стандарти.

Обезпокоително в последните години в ЕС се наблюдава промяна в погрешната посока. Проблемите на околната среда губят преимущество, вместо да стават „конкурентноспособни”, например в химическата политика, транспорта и енергията. Ние трябва да разберем, че екологично устойчивото използване на ресурсите ни е предпоставка за създаване на работни места и икономически прогрес в дългосрочен план, а дори може и да ги подобри в краткосрочен такъв.

В частност, свободното движение на стоките не би трябвало да има преимущество пред опазването на околната среда и здравеопазването. Това важи и в ЕС и в отношенията на ЕС с останалата част от света. При липса на адекватно опазване на околната среда и конкуренцията, по-нататъшната пазарна интеграция може да има сериозни последици за околната среда и екологичната политика.

Основните принципи на екологичната политика на ЕС, принципът „който замърсява плаща”, предпазният принцип и принципът пречистване на замърсяването още от самия източник, са важни и трябва да бъдат изпълнявани. Това включва по-добре изпълнение на екологичните правила и стандарти. Тези принципи трябва да бъдат допълнени от принципа за заместители на опасни химикали, принципа за опазване на биоразнообразието и принципа за употребата на ресурсите и влиянието върху околната среда в допустими граници спрямо екологичното пространство или влиянието на Европа върху природата.

Имайки предвид, че един от най-сериозните проблеми, пред които се изправя светът е промяната в климата, ЕС трябва да действа по-радикално, за да спре глобалното затопляне. Възможно решение за това може да бъде данък върху керосина в ЕС или европейска екологична такса.

Трябва да ускорим отделянето на икономическия растеж от разширяващото се използване на ресурси и влиянието върху околната среда. Използването на ресурси и влиянието върху околната среда трябва да бъдат сведени до минимум. Съчетаването на тревогите за състоянието на околната среда и животните с други политики на ЕС, така както изисква

Договорът, трябва да бъде приложено на практика. По-специално, нужна е екологична финансова реформа, като използването на ресурсите и натискът върху околната среда се таксуват, а други данъци и финансираня са намалени. Селскостопанската политика на ЕС трябва да направи радикална крачка към екологична продукция, подобряване условията за животните и честна търговия. Субсидиите за износ на селскостопански продукти трябва да се спрат.

Също така е важно да се преустановят екологично опасните субсидии. Други области, които спешно се нуждаят от интеграция в секторните политики поради екологичните изисквания, са проучванията, структурните фондове, селскостопанският риболов, транспорта и енергетиката.

ЕВРОАТОМ трябва да бъде извадена от употреба или изцяло променена в агенция за устойчива трансформация на нашата енергийна система. Страните, които са натрупали капитал в ерата на евтините горива, имат ресурсите и отговорността да развият и да въведат технология, която е чиста, ефикасна и най-вече базирана на възобновяеми ресурси. Това трябва да е основен фокус на европейското изследване и развитие.

Ние можем да постигнем устойчива Европа с привлекателни стандарти на живот, но това ще изиска промяна на фокуса на вземащите решения на всички нива. Това ще изисква преориентация на политиките, изследванията и инвестициите, и преосмислянето на остарели идеи относно какво е нужно за добър живот. Европейската Зелена Партия и националните партии членки ще продължат да работят заедно по определени дейности за постигане на тази цел на европейско, национално и местно ниво.

Укрепване на европейския социален модел

Само ако социалните измерения на ЕС укрепнат и се приемат като такива от гражданите, обществеността ще подкрепи разширяването на интеграционния процес. За Зелените устойчивото развитие на европейските общности напълно обхваща социалните измерения; немислимо е Европейският Съюз да ограничи ролята си да промотира Европа като един интегриран икономически и финансов пазар, игнорирайки необходимостта от социално сливане и подобряване на условията за живот и работа на европейските граждани и хората по целия свят.

Наясно сме, че мнозинството от сега действащите правителства защитават, явно или де факто, един Европейски съюз, който наистина би работил като един единствен пазар, поставяйки системите за националното благосъстояние в условия на свободна конкуренция, водейки ги (както фискалните, така и екологични системи за защита) към провал. Това е нещо, на което Зелените твърдо се противопоставят.

За Зелените, за да бъдат устойчиви и успешни, системите за благосъстояние трябва да се радват на широка подкрепа сред населението, което обслужват, и за тази цел трябва да бъдат изградени на базата на споделени ценности. Тъй като това може да е различно за отделните страни, приема се, че няма система, която да пасне на всички и че изборът относно системите – и за начина на тяхното подобряване и укрепване, така че да устоят на

разрушителните сили на една глобализация, основаваща се на комбинация от свободен пазар и авторитарни режими (Китай е един такъв случай), трябва първоначално да бъде оставен на страните членки. Сътрудничество между тези страни за постигането на по-голямо сходство може да бъде само доброволно, но при всички случаи би било приветствано. Това, обаче не означава, че Европейският Съюз не трябва да играе каквато и да е роля в социалната политика. Напротив, освен монетарен, Европейският Съюз трябва да стане и социален. Разбира се, ЕС трябва да посрещне новите предизвикателства вследствие на глобализацията, с други думи – конкуренцията между националните системи и отслабването на европейската социална структура.

Преди всичко, Съюзът трябва да гарантира, че законодателните мерки, които предприема и политиките, които води в икономическата и финансова област, както и в областта на световната търговия, фактически не отслабват или правят невъзможни социалните политики на страните членки. Необходимо е целият баланс на европейските политики да бъде изместен в полза на социалните и екологични фактори.

Що се отнася до услугите от общ интерес, Зелените считат че обществените услуги, като образование, здравеопазване, водоснабдяване, не трябва да бъдат обект на пазарните механизми. В други области, особено що се отнася до такива от общ икономически интерес, например обществения транспорт, Зелените винаги ще взимат под внимание възможността обществените компетентни органи да използват пазарните механизми, такива като регулирана конкуренция, например конкурентни търгове, за правомерното изразходване парите на данъкоплатците и в същото време, да гарантират високо качество на услугите. Изборът между либерализация или не, трябва да бъде оставен – със съответното зачитане на законите за конкуренция и законите за държавно подпомагане – на съответното местно, регионално или национално ниво, без обаче да се позволяват прекалени монополистични привилегии в либерализираните пазари. Поради това, Зелените приветстват реципрочния принцип, което означава, че обществени компании, които имат „домашни” договори за обществени услуги не би трябвало да имат правото да участват в съревнованието на отворените пазари.

Зелените са убедени, че се нуждаем от обща европейска данъчна политика, за да се спре фаталната данъчна конкуренция между страните членки. Като първа стъпка, Зелените смятат, че Европейският Съюз трябва да постави минимален размер на корпоративните, капиталови и екологични данъци, и във връзка с това да предотврати свободната конкуренция между страните членки и да им позволи да използват механизми за финансиране на системите им за благосъстояние по един задоволителен и по-добре балансиран начин (базиран не само на труда). Смятаме, че Европейският Съюз също така трябва да определи социални и финансови критерии по отношение на бедността при децата и продължителната безработица.

ЕС трябва да насърчава страните членки да определят екзистенц-минимум или „базисна надница”, вземайки под внимание националните различия и осигурявайки долна граница на влиянието на конкуренцията. ЕС трябва да осигури рамка за повсеместни европейски колективни трудови договори, включващи клаузи като условия на труд, обучение, надници; Комисията на ЕС ще трябва да има пълномощията да изготвя такива споразумения, задължителни за всички компании от съответните сектори. Освен това ЕС ще трябва да подобри законодателството си по отношение на антидискриминацията, особено що се отнася до половете, етническия произход, физическите недъзи и сексуална

ориентация. Ще трябва също така да укрепим правилата за корпоративно-социална отговорност, за да съдейства за един по-социален и екологично отговорен пазар.

Потребителски права и здравеопазване

Големите страхове по отношение на храната и здравето от изминалите години („луда крава“, диоксини, салмонела, замърсяване с ГМО и др.) подкопават доверието на потребителите в храната, особено в месото и обработените продукти, а така също в способността на политиците да решат проблемите. Въпреки че Европейският Съюз направи някои разнообразни предложения за увеличаване безопасността на храната по цялата хранителна верига, тези инициативи са недостатъчни и често са блокирани или забавяни от страните членки. Международното потребление и огромните пазари се нуждаят от надеждна правна рамка както и от отговорна търговия, основаваща се на доверието, между търговските партньори с цел справедлива, социална и устойчива потребителска култура в Европа. Трябва да се засилим и да информираме потребителите, да се застъпим за тяхното здраве и икономически интереси, за да осигурим просперираща европейска икономическа политика.

Предпазният принцип за хранителното производство, приет от ЕС, не трябва да се ограничава само до отпадъците и контрола върху крайния продукт. Стандарти за контрол, гарантиращи здравословно производство на храни, трябва да бъдат приложени по цялата хранителна верига, от процеса на производство, обработването на реколтата и фуража до крайните процеси, включително работните места и условия. Тези стандарти се изискват от регулацията върху органичното земеделие на ЕС и в бъдеще трябва също да бъдат прилагани и към стандартното хранително производство, било то от селско стопанство, риболов или рибно стопанство. Масовото производство трябва да бъде подложено на строги правила с цел подsigуряване на подходящи условия в зависимост от биологичните видове.

За да бъде храната по-добра и здравословна, е необходимо:

- Да се ограничи интензивното селско-индустриално производство чрез обезсърчаването на интензивното земеделско и рибно стопанство чрез стриктно налагане на закони за околната среда, за опазване на животните и за здравословна храна.
- да се оцени влиянието на рибното стопанство, което използва фураж от животински произход от световните рибни фондове и здравословната храна в развиващите се страни.
- да се наложат стандарти, които да гарантират хранителна безопасност, без да ограничават нужната гъвкавост на изпълнението, необходима за поддръжката и разнообразието на хранителното производство на регионално и местно ниво;

- да се допълни определението за качествените стандартни, така че да се включат големите различия на хранителни култури и вкусове;
- потребителите да получават съответната информацията за произхода на продукта и начина, по който той е бил произведен съгласно наредбите за информация на потребителите на ЕС;
- ефективно да се следи изпълнението на законите за храните на всички нива на производството;
- да се прилага предпазния принцип по цялата хранителна верига и да се установят ясни правила за отговорност;
- да се стимулира изборът на потребителите за по-здравословно хранене;
- да се контролира прекаленото опаковане и да се поощрява пакетиране, което да не вреди на околната среда;

Но качеството на храната е само един от аспектите за подобряване на здравните и потребителски права. Защитата на потребителите и общественото здравеопазване трябва да са част от всички европейски политики (индустриални, търговски, селскостопански, регионални, хранителни и др.).

Зелените осъзнават нарастващата нужда на потребителите за плурализъм при лекарствата, който да включва и алтернативна медицина. ЕС трябва да подкрепи изискването на потребителите за повече свобода на избора и искането им за повече информация и познание.

Риск от нови епидемии

Зелените съзнават връзката между разрастващите се болести като алергии и респираторни инфекции и нарастващият натиск върху околната среда с използването на пестициди, химикали и други замърсители. В този контекст, Зелените са решени да съдействат за строга директива по REACH (директива за безопасността на химикалите на ЕС). Директивата се оказва крайно недостатъчна, както по отношение на контрола, така и по отношение на списъка с опасни субстанции. Токсичното замърсяване чрез химикали и изгаряне на боклука трябва да бъде спряно. Трябва да се гарантира строга оценка на рисковете за безопасност.

В същото време се сблъскваме с нови световни проблеми. Птичи грип, СПИН, лъчева болест, малария се разпространяват не само извън границите на дадена държава, но и извън видовите граници и засягат и хората. Съгласно договорите, ЕС заедно със страните членки носи ясна отговорност за превенция на заразни болести и опазване на човешкото здраве.

Освен това, Зелените настояват за увеличаване правата на организациите за защита на потребителя. Трябва да се засилят директивите за продажби „от врата на врата”, за потребителски кредити, за продажба от разстояние, транспорт на стоките, за надеждността на стоките.

Зелен икономически възглед за Европа: Преосмисляне на пазарната икономика чрез екологични и социални принципи

Зелените са за права при икономическата конкуренцията, при условие, че те се стремят към постигането на честни и справедливи цели, а не самите те да са цел.

Услугите от общ интерес, като здравеопазване, образование и обществен транспорт, са стълбове на стратегията за устойчиво развитие. Европа се нуждае от силни и модерни услуги от общ интерес. Тези услуги вече представляват 35% от заетостта в ЕС и са главни за развитието на успешна, базирана на познанието, икономика. За това е особено важно да се осигури ръст в обществените услуги и разходите по тях. Напълно в духа на принципа за субсидии, обществените органи на всички нива, които са демократично отговорни пред гражданите, трябва да имат свободата да изберат начина на финансиране и организация на тези услуги. Европейското законодателство трябва да придаде законова сигурност на тези принципи.

Социалните инициативи и доброволчески групи трябва да бъдат признати от политиката на ЕС. Този икономически сектор, който се разпростира от големите компании до малкия бизнес чрез много и различни форми на доброволчески организации, работи в рамките на конкуренцията и създава много работни места в ново изникващи сектори като околната среда и индивидуални услуги.

Зелените подкрепят смесена икономическа система на обществени услуги и частни сектори. Конкуренцията не е цел, а инструмент за подобряване качеството на продуктите и услугите, което да води към иновации и достъпни цени. Зелена и социална икономика означава, че конкурентноспособността трябва да бъде съгласувана с преследване на общи цели, и в частност социална сплотеност, опазване на околната среда и търговия с взаимна изгода, които да са крайъгълен камък за устойчивото развитие. Това също означава, че трябва да са съгласувани с нарастващото влияние на работниците върху политиката на техните компании. При поощряване на малки и средни предприятия, ЕС трябва да включи и социални предприятия и кооперации в тези политики.

Икономическото развитие има екологични граници. Това е особено очевидно що се отнася до енергийните въпроси и промяната на климата. С повратния момент на така наречената петролна криза, очаквана през следващите десет години, Европа се нуждае повече от всякога от нова европейска енергийна култура. Необходимо е повсеместно разбиране по отношение на възобновяемите енергийни източници, а така също мащабни промени в начина на живот, потребителските модели, начините на транспорт и усилия що се отнася до енергийната ефективност и опазване на околната среда. Освен това, един ефективен и конкурентен европейски енергиен пазар изисква намаляваща пазарна концентрация. Регулаторните инструменти, включващи и финансови такива, трябва да бъдат използвани за насърчаване развитието на нови действащи лица на пазара в сектора на възобновяемите енергийни източници. Също така, развитието на икономика, базираща се на познанието, трябва да бъде съгласувано с една устойчива стратегия за развитие. Политиката за изследвания и развитие и иновационната политика трябва да се фокусират върху технологии, не вредящи на околната среда. Действително, еко-ефективността е най-очевидната характеристика на модерните, напредничави икономики. В този смисъл, пазарът на ядрена енергия е пример, който не бива да бъде следван. Освен драматичните

изводи за екологията и безопасността, това е в противовес на нашата концепция за общия интерес и идеята за конкуренцията. По отношение на покупната цена на обеднения уран, разходите за складираня отпадък, а така също разходите за обезопасяване на обектите, цената на ядрената енергия е твърде висока.

Инструментите на макроикономиката трябва да служат за посрещане нуждите на европейското общество. Чрез промените направени през март 2005, Пактът за стабилност и растеж, трябваше да осигури по-голямо сходство на национално ниво, позволявайки по-голяма свобода на ниво ЕС. Фокусът трябва да бъде върху обществените и частни инвестиции, за да се намали безработицата. Това, от което Европа се нуждае, е да повиши обществените и частни разходи за екологично ефективни технологии и тяхното внедряване в производството. Новото пазарно законодателство трябва също да бъде използвано за насърчаване на търсенето на такива технологии. Фискалната политика трябва също да обслужва устойчивото развитие. Европа се нуждае повече от финансово сътрудничество, отколкото от финансова конкуренция, за да запази и подобри финансовите средства, необходими за амбициозни обществени политики. В този смисъл, е необходимо съгласуване на екологичните данъчни реформи и данъчното облагане на фирмите.

Бюджетът на ЕС трябва да бъде съобразен с нивото на политическите компетенции на Съюза. Не е възможно да се провежда политика за устойчиво развитие в контекста на разширения ЕС и бюджет, ограничен до 1% от БВП на ЕС. Също така, разпределението на тези разходи трябва да бъде преразгледано, за да се посрещнат нуждите от първа необходимост, които включват устойчивост, екологични иновации, общата външна политика и политиката за развитие на сътрудничеството.

Европа като действащо лице за справедлива глобализация

Застоят е чисто отбранителен подход към глобализацията. Нито „адаптивният” модел, базиран на идеята, че глобализацията е феномен, произлизащ извън границите на ЕС и към който ЕС трябва да се адаптира, нито „протекционният” модел, базиран на идеята, че ЕС (като цяло или на ниво страни членки) трябва да ограничи участието си в глобалната икономика чрез бариери срещу свободното движение на стоките, услугите, капитала и хората, служат на интересите на гражданите на ЕС или на останала част от света.

Зелените се застъпват за по-дръзки отзиви от страна на ЕС, чиято роля може да бъде определяща при пренасочването на сегашния процес на глобализация към стратегии, изгодни за всички участници. Като най-големия играч на световната икономическа сцена, ЕС трябва да поеме изцяло отговорността в това отношение. Затова Зелените изискват от ЕС да поеме ангажимента да намали негативното влияние върху глобалната екосистема. Условие за справедлива глобализация е изборът за широко разпростираща се ефективна екологична стратегия в ЕС.

На равно с това Зелените искат ЕС да поеме и ангажимента да превърне отрицателните социални ефекти на глобализацията в позитивни такива, особено в развиващите се страни.

ЕС трябва да използва икономическата си тежест, за да задейства навременната реализация на целите на Хилядолетието на ООН и спазването на основните трудови права. За да бъде предотвратена „социална неокolonизация”, този процес трябва да протича в тясно сътрудничество с развиващите се страни.

Зелените насърчават регионално-континентални интеграционни процеси, които са базирани на демократични ценности и изцяло зачитащи човешките права, и в други части на света, (Африка, Латинска Америка и т.н.).

Зелените поощряват развитието на услугите от общ интерес. Те имат ясна представа за ключовата роля, която обществените органи играят в икономическото развитие както в ЕС така и извън него. Съответните органи трябва да могат да съдействат обществените услуги и услугите от общ интерес да бъдат освободени от законите на конкуренцията.

Зелените виждат като задължение да опазят и увеличат ефективността на обществените средства. В ЕС както и извън него, прекалено рестриктивни фискални и монетарни политики представляват пречка за обществените органи да посрещнат по подходящ начин социалните и екологични нужди.

Зелените поощряват политика на проучване и развитие (R&D), която е свързана с устойчивото развитие; R&D и иновациите трябва да се фокусират върху технологии, невредящи на околната среда; а фундаменталните изследвания трябва да бъдат поне толкова развити колко и приложните; както в ЕС така и извън него, обучението трябва да е приоритет.

ЕС се нуждае от подходящи институции, за да бъде действащо лице на световната икономическа сцена. Не е възможно ЕС да играе решаваща роля при пренасочването на сегашния процес на глобализация, когато институционалната рамка не осигурява на ЕС адекватни компетенции в тази област. Компетенциите, дадени на ЕС, засягащи търговските политики (член 133) трябва да бъдат разширени и за външната политика и да дадат ход на една по-съгласувана политика в международната финансова сфера. Договореностите, предложени в тези области, трябва да бъдат одобрени от Европейския Парламент и от Съвета. На глобално ниво, политиките за икономика, социално развитие и околна среда трябва да бъдат ръководени съвместно. Затова СТО (Световната Търговска Организация), Екологичната програма на ООН и МОТ (Международната Организация на труда) трябва да са равностойни в системата на ООН, със същите демократични права за взимане на решение. За СТО резултатът от това трябва да бъде стриктно дефиниране на услугите, които попадат под властта ѝ. Обществените услуги трябва да бъдат изключени. Ние насърчаваме институциите на ЕС да положат необходимото старание за улесняване процеса на реформа на СТО по инициативен път.

Свободната търговия трябва да бъде съгласувана с търговията на взаимноизгодно сътрудничество. Това означава, че цените трябва да отразяват реалните социални и екологични разходи по производството и транспорта. Зелените са за това достъпът до европейския пазар да бъде ограничен за стоки, чието производство и разпространение нарушава основните социални и екологични изисквания като например конвенциите на МОТ. Това също означава, че Европа трябва да даде пример и да спре свръхпроизводството на селскостопански продукти. Понастоящем с помощта на субсидии излишъкът се „изхвърля” на чужди пазари, включително и на пазарите на развиващите се страни.

Устойчивостта трябва да бъде присъща на всички политики за развитие. Целите за развитие трябва да се базират на принципите за човешките права, за намаляването на бедността, за предотвратяването на конфликти, за демократичното участие и равнопоставеност на жените както и за енергийната ефективност, за правата на потребителите и за опазването на околната среда. ЕС трябва да конкретизира ангажимента си да увеличи финансовите средства за развиващите се страни. Трябва да бъде въведен „Тобин данък“ върху движението на капитала с две цели: да се премахнат финансовите спекулации и да се наберат нужните средства за развитие. Посветили сме се на целта до 2015 година да достигнем 0.7% от Официалната помощ за развитие като това не включва данъчното облекчение на акредитираните. Процесът за постигане на тази цел трябва да бъде ускорен във всичките страни членки на ЕС. Ние искаме ЕС да си осигури необходимите средства и механизми за борба с прането на пари, финансовите измами и укриването на данъци, както в Европа, така и в световен мащаб.

Демокрация, разнообразие и правото на закон

За Зелените демокрацията е фундаментална ценност. Демокрацията включва честно представяне, участие на гражданите и преки демократични инструменти. Сред гражданите на Европа съществува нарастващ скептицизъм относно границите на демокрацията. Зелените споделят искането за разширяване обхвата на инструментите, позволяващи по-добро участие на гражданите. Един инструмент, който би могъл да стане източник на демократичната законност на ЕС и неговата конституция, е референдум в цяла Европа. Друг инструмент е популярната инициатива, която може да изгради нови транс гранични връзки между гражданите, НПО и политическите партии, които да действат заедно. Сред европейското гражданско общество НПО, които представят социалните, културни, законови и екологични интереси, играят много важна роля. На тези групи трябва да се дава повече достъп до вземането на политически решения на ниво Европа. Затова Зелените подкрепят НПО за получаване на консултативен статус с онези институциите, които отговарят за тяхната сфера на работа и за по-добър достъп до съда.

Организираната престъпност засилва влиянието си и в екологичния сектор: третирането на отпадъците, благоустройството и строителството, изразходването на чисто европейските субсидии са изложени практически на риск, с всички последствия от подкупите, прането на пари и нарушение в правото на закон. ЕС трябва да определи за всеки отделен случай начини за борба с еко-мафията, да изисква от Независимата служба за борба с измамите да направи същото и да започне кампания, насочена към разясняване на правото на закон.

Достъпът до култура на всички, признаването и защитаването на всички култури и подкрепянето на европейските езици и култури в цялото им разнообразие, трябва да бъдат гарантирани и подпомагани от ЕС.

Признаването на нашите езици и култура, както и свободата да ги практикуваме и преподаваме, са фундаментални права. Така наречените малцинствени култури и езици, които все още са живи в някои европейски територии, трябва да бъдат признати.

Въпреки, че културата понастоящем е основно въпрос на държавна политика, обмяна и хибридизация между различните европейски култури представляват една възможност. За да се привлече вниманието към ползите от обмяната на това културно разнообразие колкото е възможно повече, трябва да ускорим културния обмен, като например туининг програми между европейски градове и села.

За да засилим чувството за принадлежност към разнообразната европейска култура, трябва да дадем възможност на колкото се може повече млади хора да учат в други европейски страни, както по академични, така и по трудови програми, чрез чувствително увеличение на бюджета определен за обменни програми, такива като Еразъм, Сократ или Леонардо.

Миграция

Рядко в историческия процес е имало такава голяма разлика между Севера и Юга, между богатите и бедни региони, и тези разлики са още по-явни вследствие на глобализацията на търговията и информационните потоци. Голям брой емигранти рискуват живота си в усилие да достигнат бреговете на Европа в търсене на един нормален стандарт на живот.

Европейският Съюз не само отказва законово да интегрира имигрантите без право на жителство, много от които са жертви на трафика на хора, но и се опитва да принуди техните родни държави да затворят границите си за емигранти, като отрича правото за свободно придвижване във Всемирната Декларация за човешки права.

Колкото и високи огради да има, колкото и стриктен да бъде граничният контрол, нелегални имигранти ще продължат да идват, дори и само за това, че има нужда от труда им в Европа. Тъй като миграцията не може да бъде спряна, ние трябва да престанем да гледаме на имигрантите като заплаха. Те идват със своя талант и енергия. Ние трябва да си осигурим средства за регулиране на миграцията, както с приемането им по подобаващ начин, а така също и чрез прилагане на политика за съвместно развитие с регионите, от които идват.

В Съюз без вътрешни граници това изисква подход в целия ЕС. Европейската Комисия трябва да предложи и изпълни концепция за съгласувана политика в тази област. Интересите на страните, от които идват трудовите имигранти, трябва също да бъдат взети под внимание, например чрез подпомагането на обменни форми на миграция, чрез които имигрантите използват придобитите в Европа умения и капитали за развитието на собствените си страни. Приходите получени от парите изпратени от емигрантите до техните семейства са за сега най-големият финансов източник за тези страни.

Нещо повече, ЕС трябва да заделни повече от ресурсите си за изкореняване на бедността и развитието на постоянни демократични структури в по-бедните части на света.

Що се отнася до европейската политика за бежанците, целта да се гарантира зачитането на Женевската Конвенция в цяла Европа се провали. Все още няма алтернатива на европейски подход. Единственият шанс да се обърне спиралата, водеща надолу е един нов, по-демократичен законодателен процес, в който Европейският Парламент може да упражнява придобитото се в настоящият момент право на съвместно решение.

Търсещите убежище трябва да бъдат третирани с уважение и зачитане на достойнството им, докато очакват решенията за техните заявления. Нужна е проява на солидарност, за да се защитят някои държави от ЕС от пренатоварване с тази задача, докато в същото време други имат малък принос за защитата на бежанците. Конвенцията от Дъблин, която постановява, че търсещите убежище трябва да подават техните заявления в държавата, през която влизат в ЕС, трябва да бъде прилагана по-гъвкаво за страните, подложени на прекален натиск. И на края, трябва да има една европейска система за даване на убежище, която да е достойна за името си, да е наистина обща и да се финансира от бюджета на ЕС.

Правосъдие

Европейският Съюз има важна роля в борбата с транс граничната престъпност и тероризма. Понастоящем, обаче, засилващото се правосъдно и полицейско сътрудничество твърде често нарушава основните права, като лично пространство и правото на честен процес.

През следващите десетилетия, технологиите ще дадат възможност на правителствата да поставят населението си под постоянно наблюдение. Зелените отхвърлят такова общество тип *Big Brother*. ЕС трябва да бъде борец за основните права. Те включват антидискриминационния принцип. Този принцип трябва да бъде щателно прилаган, така че правителствата да не могат да третират една цяла част от обществото като потенциални терористи. Ако Европа успее да защити индивидуалната свобода и толерантност, то тя може да стане притегателна сила за съзидателни таланти от целия свят.

Затова, Зелените искат Хартата за основните права да стане задължителна за всички европейски институции колкото се може по-бързо. Също така ние искаме Европейската политика за съседство систематично да включва компонент за човешките права като част от компетенциите на Агенцията за основните права на ЕС.

ЕС трябва също така да приеме Европейската Конвенция за човешките права. Европейското законотворчество и вътрешните работи повече не трябва да са прерогатив на държавните министри, събрани зад затворени врати, а въпрос на взаимно решение на Европейския Парламент и Съвета на Министрите. Прилагането обаче на обществения метод към наказателните закони изисква рестриктивно определение на престъпленията, с които ЕС е компетентен да се занимава. Трябва да стане ясно, че борбата срещу сериозни транс гранични престъпления не се отнася до въпроси като аборт, доброволна евтаназия или местна продажба на леки наркотици. С разширяването на Съюза се разширява и разнообразието от етични концепции сред гражданите му. Един ЕС, който не зачита тези различия, ще бъде разглеждан като заплаха за националните и лични свободи.

След като горепосочените проблеми са изяснени, наказателното преследване на ясно дефинираните транс гранични престъпления, такива като измами със бюджета на ЕС, трябва да бъдат поверени на Европейски обществен прокурор. Ние дори бихме могли да предвидим въвеждането на една Европейска разузнавателна служба, която да подпомогне

сътрудничеството между националните служби, което понастоящем е тромаво и неефективно. Демократичният контрол на тези агенции трябва да бъде съвместно упражняван от Европейския Парламент и националните парламенти. Близкото сътрудничество със Съвета на Европа ще направи ЕС по-ефективен в областта на човешките права. ЕС трябва да има място в Съвета на Европа, който от своя страна трябва да бъде представен в управителните органи на Агенцията за основните права.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Ние европейските Зелени твърдо се застъпваме за по-нататъшна политическа интеграция на Европа.

Ние се нуждаем от Съюза, тъй като той е демонстрирал способността си да създава и поддържа мира сред членовете си; а мирът никога не трябва да се приема като даденост във или извън Европа. Ние се нуждаем от Съюза, защото е извън възможностите, на която и да е била, самостоятелна държава да отговори на предизвикателствата на глобалното затопляне и другите екологични заплахи. Нуждаем се от Съюза, защото необузданата конкуренция между националните системи за социални сигурност води социалната сплотеност към провал. Нуждаем се от Съюза, защото болестите нямат граници. Нуждаем се от Съюза, за да намерим критичната точка за създаването на нова, по-зелена, ценностна система и така да отговорим на масовата безработица в нашите страни. Нуждаем се Съюзът да спомага за една по-справедлива глобализация, която да е по-честна, която да зачита качеството на живот на всички жители на земята, която да е по-грижовна към околната среда, която да е по-чувствителна към различията. Нуждаем се от Съюза, защото е наша обща отговорност, не само на държавите, които са в границите на Съюза, да дадем отговор на миграцията. Тези няколко, но изключително важни, примера представляват необоримо доказателство, че трябва да действваме заедно, като едно цяло на ниво Европа.

Разбира се, Европейският Съюз не е нито самоцел, нито решение за всичките европейски проблеми – какво остава пък за световните такива: ако някои могат да бъдат решени на по-ниско местно, регионално или национално ниво, то други изискват наистина глобален подход. Но според нас, никой не може да отрече нито постиженията, нито значението на Европейския Съюз в справянето с някои от най-критичните проблеми, с които се сблъскваме като европейци.

Днес Европейският Съюз се намира в критично положение. Отдавана си е отишла сляпата вяра на основателите, докато напразните усилия, доминиращи при обединението на континента след падането на Берлинската стена, се изчерпаха. Съюзът, ръководен от Комисията, е оставен на произвола на съдбата; предложенията и решенията обикновено са твърде бюрократични и не отдават голямо значение на социалните и екологични грижи на хората; на прекалено много места публичната подкрепа за ЕС се изчезна. Повечето правителства на страните членки или поощряват конкуренцията вместо сътрудничеството в ЕС, или използват съюза като изкупителна жертва за повечето непопулярни решения, които искат или трябва да вземат на национално ниво.

Имаме нужда от нов тласък, за да изведем Съюза от пропастта. Това изисква поне три основни условия. Първото е политическите лидери радикално да се откажат от сегашния политически евро-скептицизъм и открито да признаят дадената на политическия Европейски Съюз важност, която всъщност се явява непреодолима нужда. Второто условие е те да започнат да направляват Съюза към ефективното справяне с основните предизвикателства (някои ключови от които споменахме по-горе), с които се сблъскваме като европейци и като граждани на света. И не на последно място, ние се нуждаем от всички социални представители – НПО, профсъюзи,... – които са както активизирани от тези въпроси, така и с право загрижени от очевидната неспособност и нежелание от страна на сегашните политически лидери на Съюза да се сблъскат с тези проблеми, да намерят начини заедно да окажат натиск за осъществяване на споменатите по-горе промени.

Ние като европейски зелени сме готови да посрещнем това предизвикателство. Също така знаем, че няма да постигнем това сами и че не ние имаме решенията по всички проблеми. Другите на политическата и социална сцена имат виждания, идеи и енергия, която да насочат, а ние имаме нуждата да се обединим силите си, за да придадем нова форма на обновения Европейски съюз. Този документ е нашия принос към това какъв трябва да е основния дебат из целия Съюз – и също във всяка потенциална страна кандидат, за да се върне Европейския Съюз към основните си цели и по този начин да осигури социално и екологично устойчиво бъдеще на Европа.